

Політична освіта в Україні

ПОЛІТИЧНА ЛЕКСИКА

сучасного українського політика і громадянина

енциклопедичний словник-довідник

**За наук. ред. докторів політичних наук, професорів
Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин і Н.М. Хоми**

**Львів
Видавництво «Магнолія 2006»
2025**

УДК 32(075)

П 20

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва.

Рекомендовано

до друку Науково-методичною радою Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету «Львівська політехніка» (протокол № 9 від 27.05.2017 р.)

Рецензенти:

Борділовська О.А. – доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка;

Луцишин Г. І. – доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського».

Політична лексика сучасного українського політика і громадянина

П 20 енциклопедичний словник-довідник / Укладач В.М. Піча; наук. ред. Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н.М.Хоми [Колектив авторів: І.В. Алексееенко, О. І. Романюк, М.В. Школяр та ін.]. – Львів : «Магнолія 2006», 2025. – 438 с.

ISBN 978-617-574-112-2

Даний словник-довідник з політології містить понад 500 термінів, які є найчастіш вживаними в лексиці сучасного політика і громадянина України, відзеркалює новітні явища і процеси практичної політики, значно розширює термінологічний апарат політології, спонукає вчених-політологів до його адекватного визначення.

Для бакалаврів, магістрів, аспірантів, науковців та викладачів ВНЗ, політичних діячів, а також для усіх, хто цікавиться політикою та політичною наукою.

ISBN 978-617-574-112-2

УДК 32(075)

© Авторський колектив, 2025
© Укладач В.М. Піча, 2025
© Наук. ред. Л.Д. Климанської,
Я.Б. Турчин, Н.М. Хома, 2025
© «Магнолія 2006», 2025

Передмова

З початку ХХІ ст. українськими видавництвами видано чимало словниково-довідкової літератури з політології, яка активно використовується бакалаврами, магістрами, аспірантами, що спеціалізуються по політології, міжнародних відносинах та міжнародної інформації. Серед виданих такого характеру літератури варто назвати такі: Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівней акредитації / За наук. ред. Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н.М. Хоми. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. – 516 с.; Історія політичної думки: навчальний енциклопедичний словник-довідник для студентів ВНЗ / За заг. ред. Н.М. Хоми, [В.М.Денисенко, Л.Я.Угрин, Г.В. Шипунов та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. – 766 с.; Сучасна політична лексика: енциклопедичний словник-довідник / [І.Я. Вдовичин, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.]. За наук. ред. Н.М. Хоми. – Львів: «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с., Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та ін. новотвори) / І.Я.Вдовичин, Л.Я.Угрин, Г.В.Шипунов та ін.; За заг. редакцією Н.М. Хоми. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – 492 с.

До виходу у світ видавництвом «Магнолія 2006», де я працюю керівником видавничих проєктів, на 2017-2018 рр. заплановані видання: «Світове співтовариство сьогодні: виклики і проблеми»; «Жінки в політиці і про політику»; «Хто є хто в історії політичної думки України»; «Релігійні діячі світу про політику»; «ТОП-100 політиків та громадсько-державних діячів світу ХХ - початку ХХІ століть»; «Історія політичної думки Європи ХХ- початку ХХІ століть в іменах»; «Політична думка в США, Канади і Латинської Америки»; «Політичні партії сучасної України»; «Політичні науково-аналітичні Інститути та Центри України»; «Президенти США (1789-2017): життя і діяльність. Енциклопедичний словник-довідник» та ін. З цієї нагоди запрошуємо зголоситися потенційних авторів і взяти активну участь у підготовці матеріалів до цих видань.

Переконаний, що пропоновані видання значно допоможуть читачеві зрозуміти глибину і зміст політики, політичного життя сучасного світу, суть нової політологічної термінології, засвоїти методологічні і доктринальні засади політичних процесів, сформувати наукове сприйняття політики, як невід'ємної частини сучасного життя.

Видання, яке Ви зараз тримаєте в руках, може бути використано в політичному дискурсі сучасного політика та громадянина України, в навчальному процесі студентами в засвоєнні лекційних курсів: «Політологія»; «Зовнішня політика України»; «Міжнародні відносини»; «Міжнародні

відносини і світова політика»: «Міжнародна інформація»; «Світове співтовариство сьогодні» та ряду ін.

Висловлюю глибоку вдячність авторам даного словника-довідника, членам редакційної колегії за те, що вони відгукнулися на пропозицію видавництва «Магнолія-2006» і за порівняно короткий термін підготували (зазвичай на це йде 1,5-2 роки) книгу до видання.

Зазначу також, що при підготовці цього словника автори виходили з того, що він повинен бути невід'ємною частиною сучасної політологічної лексики, яку застосовують політики та громадяни України, особливо студентська молодь, яка активно йде в політику.

Авторами словника здебільшого є провідні політологи – науковці та викладачі ВНЗ України, зокрема, Києва, Харківка, Одеси, Львова, Дніпра, Запоріжжя, Івано-Франківська, Миколаїва, Херсона та ін. міст. Використовуючи вже існуючі в літературі визначення політологічних термінів, вони прагнули додати до них сучасне їх розтлумачення, уточнити категоріально-термінологічний апарат політології.

Безумовно не всі статті книги вдалося авторам розглянути з однаковою глибиною, повномаштабно-енциклопедично. Це обумовлено, як порівняно невеликим за обсягом даного видання, так і й досі існуючим рівнем розробки тих чи ін. проблем політики та політології. Фахівці, очевидно, знайдуть у виданні авторські недогляди, упущенні можливості в бачені конкретної проблеми. Сподіваюся, що при підготовці 2-го видання книги, виправленого і доповненого новими термінами, ці авторські огріхи будуть враховані.

Для заощадження місця в книзі застосовані певні умовні позначення та скорочення. На останніх сторінках видання подаються відомості про авторів, а також перелік основних термінів і понять.

Володимир Піча, доктор соціологічних наук,
професор кафедри соціології та соціальної роботи
Інституту гуманітарних та соціальних наук
Національного університету
«Львівська політехніка».

Науково-навчальне та довідкове видання

**За наук. ред. докторів політичних наук, професорів
Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин і Н.М. Хоми**

Політична лексика сучасного українського політика і громадянина

енциклопедичний словник-довідник

Керівник видавничого проекту В. М. Піча

Формат 64×80/16. Умовн. друк. арк. 25,5.
Гарнітура Таймс Нью-Роман

ПП «Магнолія 2006»
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.+380503701957
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавни-
чої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 р.,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавництва «Магнолія 2006»
м. Львів, вул. Перфецького, 11А.